NOTITIE OFTE INVENTARIS WEGENS HET GEHEIME REIS-VALIES, VAN...

NOTITIE

OFTE

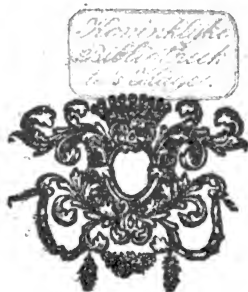
INVENTARIS

WEGENS HET GEHEIME

REIS-VALIES,

VAN DEN HEERE HERTOG

LOUIS VAN BRONSWYK
WOLFFENBUTTEL.

Alom te bekomen.

Na deeze Tyding hier, uit (*) 's Gravenhaage geschreeven, (zo 't waar is) daar ik doch, voor 't naast geloof aan zoude slaan.

Zo zou *Louis* den Haag dan eindelyk eens begeeven, om na zyn Gouvernement *'s Hertogenbosch* te gaan.

Maar diend men nu niet te bezwyken,
Zeg moet men nn niet droevig kyken,
En kwazie of in schyn ons deed,
Louisje zyn vertrek ons leed;
My dunkt, wy moesten zo wat pruilen,
En slecht om best wil zo wat huilen,
Maar zie dat is het ergst 'er van,
Wie is de Man die huilen kan,
Die reên tot lagchen meend te vinden,
Ha, wacht ik weet al kans myn Vrinden,
't Best is 't, dunkt wy dat de Lui,
Maar Uijen koopen al den brui,
En dan een week lang wel te weeten,
Eer dat men die nog op gaat vreeten,
Een uur daags raauw ontbloot van schil,
Zie-daar zo schreid men zonder wil.

Maar

(*) Den 6. May 1782.

Maar om eens voor de vuist te ſprecken, de Brief meld, dat den Heere Hertog na zyn Gouvernement zoude gaan, als hy 's Hertogenbosch voor zyn verblyf houd, helpt zodanig een verwydering van 't Hof zeer weinig, wanneer anders zyn invloed nog van kragt op de Stadhouderlyke ziel is, en zo wanneer Neêrlands Vyfde WILLEM hem tot Hoogt-deszelfs Raadsman zoekt te houden, wil die verwydering niets betekenen; dus kon het wel gebeuren, dat de Heeren Frieſen zeide als ook waar is,

Neen, neen, ô neen! met geen gedagten,
Moet gy Heer Hertog ooit verwagten,
Verwydering aldus van 't Hof,
Gewis zo gaf zulks dubble ſtof,
Dat men tot Frieslands ſchand zou zeggen,
Zy laaten hun in de Luiers leggen.

En dat is ook waar, want den Heere Hertog niet verder gaande als na 's Hertogenbosch, zo heeft hy dagelyks genoeg occazie, om door zyn toegenegenen Cabaal van alles onderricht te worden, en aldus was die verwydering niet meer dan een verwydering van 't Hof in ſchyn. *Jork* verliet den Haag ook, maar zo lang hy hier naby de Frontieren bleef, zoude het hem toen aan berichten ontbrooken hebben van 't geen in den Haag voorviel? Ik geloof neen.

Ja zo den Hertog niet verder gaat als 's Hertogenbosch, zal het zelfs ſuspiſie verwekken, dat zyne Doorl. Hoogh. onze Erfſtadhouder, 'er gewichtige reeden voor heeft, om aldus op de nabyheid des Hertogs te ſtaan.

Men

Men zal licht zeggen, ja, maar zo den Hertog na Brunswyk trok, dan was hy alle zyne Enorme Inkomften en licht die van zyn Gouvernement daar by kwyd; daar bevreest voor zynde, kon den Heere Hertog vooraf wel een Requesfie aan de Hooge Machten deezer Landen, zyne Heeren en Meefters inleeveren, waar in hy als Hun Loontrekkende Dienaar eerst eens eventjes zyn misdryf erkende, hy kon zich op zyn onkunde beroepen, met te zegge gedacht te hebben, dat de Tytel van Hertog van Brunswyk meer was, in de oogen van een Hollander als de rang van een gantfche Regeering eener Stad; en verders dit gedaan zynde, zoude hy op het demoedigst kunnen te kennen geeven, dat hy gaarn naar zyn Geboorte-Land zoude willen gaan, Aber ongelukkig wat ruimer geleefd en alleen met zyn Stoet meer verteerd had, als ten minften twaalf Nederlandfche Raadsheeren benoodigd zyn, en dat hy nu geldeloos zynde, met byde zyn handen zyn hoofd klaauwde, te meer nu Engeland een nieuw Minifterie, en zelfs geen Geld meer had. Dit doende en den Heere Hertog beloofde na zyn Land toe te gaan dan is 'er geen twyfel aan, of den Heere Hertog zoude het twaalfde gedeelte van zyn tegenwoordige Inkomften wel behouden. — Dat dan mogelyk nog een fommetje niet ver van de twintig duizend Hollandfche Guldens zoude uitmaaken, waarlyk ik geloof menig Duitsch Prins zoude gaarn willen dat hy 't aan Inkomften had, en de Heere Hertog zal de tyd ook nog wel heugen dat hy op vry minder Geld zyn Hertoglyke waardigheid moest ftaande houden. — Maar wat duizend

duikeren. Ik kan aan de andere kant nog niet bevatten, dat het vertrek van den Hertog zo geheel naby is als zo wat in fchyn, want de Notitie van zyn Hoogvorftelyk Lyf-Valies is pas in de waereld, wagt ik heb het by my, laat ik 't eens van 't begin tot 't einde nagaan.

Dit is het, *Historie van de ftotterende Edelman*, — Neen dat is mis, dit zal de Notitie weegen, *Zonderlinge Lotgevallen van een Gefneedenen*, nog al mis, *Daaden en bedryf van een ongetrouwe Voogd*, ook al niet, ik moet de Notitie doch in deeze Brieventas hebben. Ha, ha, ha, ja daar vind ik de Notitie of Inventaris van 't Reis-Valies, met een Versje 'er boven.

Eindelyk gaat gy dan eens voort,
Bravo, Loodje *houd uw woord,*
Wilt daar nu niet weer in hinken,
Want dan zou 't 'er Duivels ftinken,
Doch Hertog houd het my te goe,
Als gy ging na Bronswyk toe,
't Zou ons alzo lief nog weezen,
Want in den Bosch zo is te vreezen,
Zyt gy te dicht ons op de hand,
Om in de Zaaken van ons Land,
Twist en tweedracht te verwekken,
Uw Geld moet ook zo ver niet ftrekken,
Dat gy voor 't Staaten Loon en Goud,
Weer Huurlingen onderhoud.

NO-

NOTITIE

OFTE

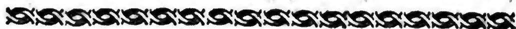
INVENTARIS

WEGENS HET GEHEIME

REIS-VALIES,

VAN DEN HEERE HERTOG

LOUIS VAN BRONSWYK.

Ten (1) Een Reis-Valies gemaakt van Pypen Vathout, Diefachtig door de Engelschen op de Hollanders geroofd, en door de Britten aan den Hertog present gedaan.

Ten (2) 't Zelve Valies of eerder Koffer, zal om aan de Naam en 't Caracter van den Eigenaar te voldoen, overtrokken zyn met Engelsche Honden Huiden, rondsom met een Lystwerk van Wolfshair.

Ten (3) Zal dezelve Valies in verscheide Bergingen, of Departementen moeten verdeeld zyn, als eerstelyk van onderen met een Laade, daar in de volgende Vakjes.

Vak (1). Voor een Vles met Spiritus vol inwendige Spyt, dat de waare Nederlandsche

Patriotten over de Engelſche Huurlingen triumpheeren.

Vak 2. Geſchikt voor drie Deelen in Folio, met de pen door een Wolffenbutteler geſchreeven, voerende tot Tytel: *De naaſte en veiligſte weg om door List en Bevynſtheid 't vertrouwe van een Republicaanſche Regeering te Bekoomen en zulks verwervende zich door nog grooter kunſtenary weete in te dringen, dat men de opvoeding van 't minderjaarig Hoofd van zulk een Republiecq word toevertrouwd.* 't Tweede *Deel*, een vervolg op 't eerſte Deel, zynde dezelve voorgemelde Tytel verrykt met het *geheim hoe, een Vorſtelyke Voogd, zyn Vorſtelyke Pupil, van der jeugd af aan Conſepten moet inboezemen, die de jouge Pupil, ſchoon meerderjaarig wordende, onder ontzag houden, zo dat hy niets buiten zyn geweezene Voogd doed, en zelfs eerder de Staaten der Landen ongenoegen geeft, als zodanig een geweezen Voogd afvald.* 't Derde Deel *is de Kunst, van onbeſchaamd te zyn en te blyven*, een by uitſteekend Werk voor een Duitsch, Kaal en Verarmd Vorst, die met Schatten verrykt word, door de Vaderen deezer Landen, en zich tot dankbaarheid toelegt om 't heil van 't Land te vertraagen, en wanneer men hem zulks verwyt hy zonder Blikke of Blooze alles ontkent.

't 3de Vak is wederom voor Boeken geſchikt, doch geenzins voor de Klaagliederen Jeremia, maar wel voor de Klaagliederen van *Louis*, als Autheur van die Klaagliederen, in een Werk beſtaande uit tien Deelen in Quarto, voerende tot Tytel: *Gegronde Klagten* over P. F. Gosse, Luzak, *van* Goens, Barueth, Hake, Bonnet,

NET, KRAAFT, AGé en andere meer, over hun verkeerde raad, aan *Louis* gegeeven om de waarheid door leugens en laster te verduisteren, verrykt met de ſmert van *Louis* en zyne bittere geſtorte Traanen over 't onnut verſpillen zyner Penningen aan die ſnoode Huurlingen.

Een 4de Vak geſchikt voor een Christalyne Vles, waar in een benauwde Veest, door *Louis* op het vertrek van *Jork* gelaaten, zeer zorgvuldig met een dito Stop met een Blaasje daar over geſlooten.

Een 5de Vak wederom voor een dito Vles, eeven het zelve geſlooten, gevuld met inwendige vervloekingen tegens Neêrlands Zeeheld *Zoutman*, door *Louis* gedaan ten tyden hy die Waterleeuw kusten.

Een 6de Vak geſchikt voor een Paquet vergift, door een Bronswyker bereid, om de *Amſterdammers*, *Haarlemmers*, *Dordrechtſche*, *Leidſche*, *Rotterdamſche*, *Alkmaarſche*, *Gorinchemſche* en voor al de *Friezen* te vergeeven.

Een 7de Vak daar in een Vles vol inwendige zugten van *Louis* dat de Raadpenſionaris van Holland had mogen komen te ſterven.

Een 8ſte Vak daar in ten minſte driehonderd leedige Goud-Beurzen daar het Goud onnuttelyk uit verſpild is aan Huurlingen.

Een 9de Vak is geſchikt voor Lofgedichten die de waare Nederlanders ter eere van den Hertog mogte komen te maken, dit vakje is zeer klein, en echter nog groot genoeg, alzo 'er tot nogtoe geen Lofgedichten zyn ingekomen, die door waare Patriotten gemaakt zyn, dus het wel leedig kon blyven, ten zy 'er den Hertog

verwenſchinge tegens hem inlag, doch dan was het geheele Valies niet groot genoeg.

(10) Een Vak geſchikt vol Notitien wegens ontvangst van Penningen voor het bezorgen van Ampten en Officien.

(11) Vak vol met Reekeningen houdende aan *Louis* wegens Leverantien van goederen aan hem gedaan, op dit Vak zal een Klapje zyn, met een Slootje geſlooten blyvende, tot 'er eens zeven Zondagen in een week komen, in welke mirakeltyden die Reekeningen zullen betaald worden.

(12) Vak voor een Vles geſtorte traanen en gedaane vervloekinge. In Wolfenbutteler terme, van te moeten zien hoe de Regeering van Amſterdam den Heer van *Berckel* en de Heer *J. de Neufville*, niet alleen triumpheeren, maar dat zelfs den Heere *Adams?* Als Miniſter van het Noord-Americaans Congres erkend word.

Vak 13. is geſchikt voor een Vles van Helder Christal, daar in een ſpikſplinter Niéwe Contientie van *Louis* nog nooit gebruikt. NB. Deze Contientie zoude mogelyk voor een maatige prys uit de hand te koop zyn als voor *Louis* van geen nut.

Vak 14. geſchikt, om Stroppen in te leggen, voor de Schryvers van de Watergraafsmeerſche en de Zuid-Hollandſche Couranten als ook voor die der Post van den Neder-Rhyn en die de onafgevergde Raad aan den Hertog geſchreven heeft, om wanneer die Heeren Schryvers door het Bronswykſche komen hun Edelen op het plegtigſte aan op te knoopen.

Verder zal het Valies of Koffer meede als de Laa-

Laaden daar onder drie Inzet-Laaden hebben, wederom in Vakken verdeeld; in de onderſte Inzet-Laade. Het 1ſte Vak de Ridderorder, gewoon door *Louis* te worden gedraagen, extra fraay geweest, doch thans zeer ontluiſtert door Republicaans Bloed en Zweet.

Vak 2. Geſchikt voor Notitien wegens de geheyme Boodſchappen die den Heere Secretair van *Louis* voor zyn Heer en Meester in Amſterdam heeft verricht, beneevens de accurate Lyſt der Penningen welke hy aldaar van tyd tot tyd, van zeker Comptoir heeft ontfangen.

Vak 3. Geſchikt, voor de mislukte projecten van *Louis*, die hy gemaakt had om zich te wreeken op de Magiſtraat van Amſterdam, hun oudſte Penſionaris en de Heer *de Neufville.*

Vak 4. waar in het Standbeeld van *Louis* zeer konſtig uit Maartſche Sneeuw geboetſeert. In een groote glaaze Vles met een wyde mond. Dit beeld moet zeer nauw bewaard worde, voor de zon der Waarheid, of verſmeld, echter is het dan nog goed Maarts Wywater, om de Duivel mede te verbannen al was 't *Louis* zelver.

Vak 5. Daar in eenige geheime Brieven, als onder alle de volgende van de Heer Scheepen van GOENS,

Hemel myn DOORL. HEER!

Heeft uw Doorl. verſtaan hoe ik heb weeten te bewerke dat de Boekverkopers alhier niet tegen U Doorl. mogten uitgeeven. Ik meen ja, vast ja, hoe kan ik zo praaten of vraagen? Ik ben 'er voor bedankt en betaald. Doch niets is argliſtiger als een Boekverkooper, de Duivel uit de

de Hel is zo ſlim niet, hoewel dat ik het overlegd had, om twee Utrechtſche Boekverkopers na St. Felten te helpen, 't hielp niet, in tegendeel hebben zy hun, myn Doorl. *L....* zo capitaal op my weete te wreeken, dat de laagſte Krayer of Verklikker, ja de ſnoodſte Hei-Boef meer gereſpecteerd word dan ik, ja ik durf kwalyk myn deur uit komen of de jongens die hier in Utrecht mede onder het uitſchot van 't menſchelyk geſlagt behooren ſchreeuwen my uit al hun macht na, Scheepe Olykoek, Krayer, Verklikker, en zulke uitgezochte ſchempnaamtjes meer, welke post, welk een hart gelag voor een man al ik, zo korts geleen nog was, die dorst zegge tot myn meede Regenten, het minst dat zy maar tegens myn zin dorſte doen, ik zweer het uw, ik zal 't de Prins ſchryven, ik had nog altoos gehoopt Doorl. Hertog gy zoude hebben getriumpheerd, maar myn goede Doorl. Heer, daar is eerder kans om de Dom van Utrecht een ſarabanden te leeren Danſen, als dat uw Hoogheid Veldmarſchalk en aan 't Hof blyft; hoe goed anders Engelsch gezind ik zyn, en hoe gaarn ik nog een kansje had gewaagd, ik moet 'er van afzien, of loop gevaar myn Knikker, tusſchen beide myn ſchouders te verliezen, of ten minſte gebannen te worden, en waar zoude ik na toe gaan? Na Engeland? Dat is niet raadzaam 't nieuwe Miniſterie heeft geen andere kennis aan my als dat zy weten dat ik van 't oude Ministerie eenige Ducaaten getrokken heb, daar ik niet wel Rekening van zoude kunne doen, met uw na Bronswyk te gaan is ook niet goed, voor eerst hoor ik is 't een armoedig Land, ten tweede,

de, heb ik in 't vervolg van uw Doorl. weinig onderſtand te hoopen alzo U Doorl. Hertog van 't hof verwyderd zynde, op geen nieuwe kostgangers zult geſteld zyn, veel minder om my van de benoodigde Penningen dagelyks te voorzien.

Maar ja zag uw Hoogheid kans van niet verder van 't Hof te worden verwyderd als 's Hertogenbosch, uw Gouverment, dan zat 'er nog wat op. Ik in Utrecht, *Luzak* in Leiden, *Haake*, *Bonnet* en *Kraaſt* in Rotterdam, *Agé* in 's Hage en dan U Doorl. verdere Vrienden. Of wy het die Americaans gezinde benaauwt zouden maaken? ik meen ja. Maar gedenk 'er my by, al is geheel Neederland 'er meede te vreede, dat gy na uw Gouvernement gaat, die Duivelſche Frieſen, zullen het doordryven, dat Uw Hoogheid na Duitsland moet.

Ik zoude en hadde ook nog wel meer te ſchryven, doch de Post op 't vertrek ſtaande breeke ik af onder betuiging enz. Verders in dit Vak meerder Brieven van dezelve natuur.

Vak 6. Voor een Vles met inwendige Hartzeer, van voortaan, de Hollandſche Dubbeltjes te zullen moete misſchen.

In de volgende Inzet-Laaden.

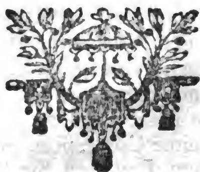
Vak (1) Geheime Correspondentien en Raadplegingen tusſchen *Louis* en Sir *Joſeph Jorke*, wat ſtraf men de Regeering van Amſterdam, den Heere Penſionaris van *Berckel* en de Getrouwe *J. de Neufville* zoude aandoen, (doch welke Raadpleginge God zy geloofd, geen effect konde krygen, alzo Neêrlands Volk van de zuivere deugd deezer braave mannen genoeg overtuigd was.)

Vak

Vak 2. Geſchikt voor 't onzaglyk Rapier, door den Hertog zo menigmaal ten voordeelen van Nederland en met gevaar van die Vorst zyn Leeven in een Spiegelgevegt getrokken; zo by Waasdorp, als in de Koekamp of Malibaan.

Vak 3. Voor Dank-Adresſen opgeoffert, door de Soldaaten van de Hollandſche Guarde, dat den Heere Hertog de practyk uitgevonden heeft, om hun van minder quantiteit Laaken een Rok te fabriceeren, als een Burger tot een Broek nodig heeft.

Vak 4. Als ook de derde en boovenſte Inzet-Laaden, is en ſtaat nog in twyfel waar toe dezelve geſchikt zullen worden, doch alzo het niet lang leiden kan, of men zal daar mede over beſchikken, zo zal ons zulks zo gaauw niet bekend zyn, of wy zullen de eer hebben het zelve mede te deelen.

TOT

TOT BESLUIT.

WENSCH van de *Hagenaars*, op de Reis
van den HERTOG.

Geluk, geluk! op Reis, ô! Dikgepenste Prins,
Gy gaat dan eindelyk heen, ô! Zaaijer, van kwaa Zaaden,
Van elk gedoemd, en met de Burgerstaat belaaden.
Zo moet gy nu wel gaan, schoon gy 't nooit was van zins.
Gaat, gaat, vry na den Bosch, maar het zal my verlangen
Hoe welkom gy daar zyt, als haare Gouverneur;
Doch komt niet weer te rug, men zal uw niet ontfangen;
Gy zyt gegaan, blyft weg, gy hebt nu geen meer keur.

WELKOMST-GROET aan denzelven, by
zyn aankomst in *'s Hertogenbosch.*

Zyt welkom Gouverneur! mits, dat gy weer vertrekt,
Want uw verblyf alhier, dat zou ons gantsch niet smaaken,
Gy hebt uw Eer en Roem, uw Naam en Faam bevlekt,
Blyft vry maar in uw Koets, en pas maar weg te raaken,
Denkt niet dat FRIESLAND *slaapt, en uw hier blyven laat,*
Neen, neen, dat gaat zo niet, van waardigheên ontheeven.
Verlangd men uw te zien uit het Gebied der Staat.
Den BOSCH *denkt Vaderlands, by ons kunt gy niet leeven.*

EX TEMPORE.

